

ОГЛЯД

обліково-статистичної роботи в місцевих судах міста Харкова та Харківської області та в територіальному управлінні Державної судової адміністрації України у Харківській області за 2022 рік

Відповідно до Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України та на виконання плану роботи територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області (далі – територіальне управління), відділом організаційного забезпечення діяльності судів та судової статистики (далі – відділ) проаналізовано стан організації ведення обліково-статистичної роботи в територіальному управлінні та місцевих судах міста Харкова та Харківської області.

Відповідно до Закону України від 24.02.2022 № 2102-1X «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану, неможливістю тимчасово здійснювати правосуддя через активні бойові дії на території міста Харкова та Харківської області, розпорядженнями Голови Верховного суду було зміно територіальну підсудність судових справ 23 судів нашої області та передано судові справи для розгляду до судів Дніпропетровської та Полтавської областей.

Попри веденого воєнного стану, ведення активних бойових дій на території Харківської області, територіальним управлінням здійснено комплекс заходів щодо організаційного забезпечення діяльності судів, заходів з реалізації основних завдань обліково-статистичної роботи: забезпечення достовірності, об'єктивності, оперативності, стабільності та цілісності інформації про роботу судів з основної діяльності.

У зв'язку з відносною стабілізацією ситуації в місті Харкові та деяких районах Харківської області, у зв'язку з деокупацією районів Харківської області, на підставі Розпоряджень голови Верховного Суду, станом на 01.01.2023 відновлено здійснення правосуддя 23 місцевими загальними судами міста Харкова та Харківської області.

Протягом 2022 року робота територіального управління здійснювалась відповідно до наказів, доручень Державної судової адміністрації України, планів роботи територіального управління, відділу організаційного забезпечення діяльності судів та судової статистики та інших структурних підрозділів територіального управління, плану роботи експертної комісії територіального управління, плану роботи архівного підрозділу та плану колегії територіального управління. Плани робіт складені по всім напрямкам роботи територіального управління. Заплановані заходи на 2022 рік виконані територіальним управлінням частково із введенням воєнного стану та карантину на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» та

Територіальне управління спільно зі спеціалістами Державного підприємства "ІСС" проводяться відеоконференції та навчання щодо використання КП "Д-3".

Взагалі, окрім зазначених листів та проведених навчань територіальне управління оперативно доводить до місцевих судів інформацію, отриману від Державної судової адміністрації України та ДП "ІСС", інформує про зміни в Положенні про автоматизовану систему документообігу суду. Спеціалісти

територіального управління постійно надають методичну та практичну допомогу працівникам місцевих судів міста Харкова та Харківської області.

Спеціалістами відділу постійно надається методична та практична допомога працівникам, які займаються в суді первинним обліком справ і матеріалів, заповненням статистичних карток, стосовно яких судом розглянуто кримінальні справи (провадження), а також складанням звітів.

На підставі наказу начальника територіального управління від 23.12.2022 № 01-06/54 було перенесено та відкладено проведення вивчення стану організації роботи місцевих судів міста Харкова та Харківської області до закінчення дії воєнного стану. Зазначений наказ доведено до відома місцевих судів. У зв'язку із зазначеним, План та Графік проведення перевірок в судах не затверджувався.

На виконання пункту 9 розділу 1 Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 № 814 місцевими судами міста Харкова та Харківської області було проведено перевірки стану діловодства судах в липні та грудні 2022 року. Зазначене питання було постановлено на контроль територіального управління. За результатами перевірок, судами було направлено до територіального управління висновки по проведених заходах.

На виконання наказу начальника територіального управління від 09.12.2022 № 01-06/49, відповідно до розділу 2 глави 3 пункту 11 Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Міністерства юстиції України 18.06.2015 № 1000/5 та в Міністерстві юстиції України 22 червня 2015 року за № 736/27181 та пункту 86 Інструкції з діловодства в територіальному управлінні Державної судової адміністрації України у Харківській області, затвердженої наказом начальника територіального управління 21.11.2017 № 01-06/120, комісією управління 14.12.2022 було проведено перевірку наявності печаток та штампів територіального управління.

За результатами перевірки було складено відповідний акт, встановлено наявність всіх печаток та штампів територіального управління. Зберігання та використання печаток і штампів здійснюється відповідно до чинного законодавства та Положення про порядок виготовлення, обліку, зберігання, використання та знищення печаток і штампів в територіальному управлінні Державної судової адміністрації у Харківській області, затвердженого наказом начальника територіального управління № 101 від 23.12.2016.

Протягом 2022 року територіальним управлінням між прокуратурою Харківської області та місцевими загальними судами міста Харкова та Харківської області було проведено взаємозвірку щодо наповнення Єдиного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Щомісяця територіальним управлінням проводиться перевірка щодо наявності та актуальності інформації на офіційних веб-сайтах судів та управління.

Протягом 2022 року у повному обсязі направлялись відповіді на запити органів прокуратури, МВС, апеляційного суду, інших установ щодо надання певної статистичної інформації у сфері судової статистики.

Щомісячні, квартальні контролю територіальним управлінням виконувалися своєчасно.

Наказом начальника територіального управління від 23.12.2022 № 01-06/53, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану, проведення колегії територіального управління відкладено до закінчення дії воєнного стану. Зазначений наказ доведено до відома головам судів та керівникам апаратів судів.

В територіальному управлінні встановлений контроль за виконанням постанов колегій. В судах складаються Плани виконання колегій територіального управління. На виконання п. 44 Положення про колегію територіального управління, затвердженого начальником ТУ ДСА України у Харківській області від 25.08.2011 № 01-05/42 про хід виконання постанов колегій повідомляється територіальне управління, у терміни визначені постановами колегій.

Керівництвом територіального управління проводяться оперативні наради з керівниками структурних підрозділів.

В територіальному управлінні значна увага приділяється роботі зі зверненнями громадян та запитами на отримання публічної інформації. Особистий прийом громадян керівництвом територіального управління, згідно затвердженого графіку здійснювався до 17.03.2020. Відповідно до Плану заходів з мінімізації ризиків розповсюдження гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, у територіальному управлінні Державної судової адміністрації України у Харківській області, затвердженого наказом начальника територіального управління від 17 березня 2020 року № 01-06/29, тимчасово зупинено особистий прийом громадян керівництвом територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області до скасування обмежувальних заходів.

Територіальним управлінням особистий прийом громадян керівництвом нашої установи здійснюється в режимі відеоконференції, відповідно до Порядку особистого прийому громадян посадовими особами Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь в режимі відеоконференції., затвердженого наказом Державної судової адміністрації України від 26 березня 2020 року № 141.

В липні та грудні 2022 року територіальним управлінням проведено аналіз роботи зі зверненнями громадян.

В 2022 році в територіальному управлінні Державної судової адміністрації України у Харківській області на розгляді знаходилося 190 звернень (з них 140 заяв), що на 40,0 % більше ніж у 2021 році. Актуальними питаннями більшості звернень було місцезнаходження судових справ, інформація щодо руху справ та отримання копій судових рішень в умовах воєнного стану.

Територіальне управління намагається якнайшвидше здійснити розгляд зазначених звернень протягом 1-3 днів, надати повну та обґрунтовану відповідь громадянам.

Перевірок скарг з виїздом до судів протягом 2022 року не було.

Також на розгляді територіального управління протягом 2022 року перебувало 28 інформаційних запитів. Всі інформаційні запити розглянуті у відповідності до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Територіальним управлінням узагальнено інформацію, надану місцевими судами міста Харкова та Харківської області з питань організації роботи з ведення діловодства та встановлено наступне.

Указом Президента України з 24 лютого 2022 на території України введено воєнний стан.

Введення воєнного стану не впливає на процес здійснення судочинства. Зокрема, відповідно до ст. 26 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства в умовах воєнного стану забороняється. Водночас на практиці забезпечити безперебійну роботу суду в період війни вкрай важко.

Але, не дивлячись на те, що бойові дії за Харків та його околиці в ході повномасштабного вторгнення російських військ до України тривали з 24 лютого 2022 року до 11 вересня 2022 року, на виконання рішення РСУ «Щодо вжиття невідкладних заходів для забезпечення сталого функціонування судової влади в Україні в умовах припинення повноважень ВРП та воєнного стану у зв'язку зі збройною агресією з боку РФ» від 24.02.2022, з урахуванням рекомендацій РСУ щодо роботи судів в умовах воєнного стану, опублікованих 02.03.2022 та наказу Голови Верховного Суду від 04.03.2022, згідно з яким встановлено особливий режим роботи й запроваджено відповідні організаційні заходи, суди, здійснюючи свою діяльність на засадах верховенства права, виконали основну місію, визначену Законом України «Про судоустрій і статус суддів» - забезпечив кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Судами, для захисту та забезпечення прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у 2022 році продовжено здійснення комплексу заходів щодо організаційного забезпечення діяльності судів з реалізації основних завдань обліково-статистичної роботи: забезпечення достовірності, об'єктивності, оперативності, стабільності та цілісності інформації про роботу суду з основної діяльності.

Планування роботи місцевих судів знаходиться на належному рівні. Робота судів планувалась шляхом складання Планів робіт суду на 2022 рік, які були затверджені керівництвом суду. Плани робіт складені по всім напрямкам діяльності суду. З планами робіт ознайомлені всі працівники суду, відповідальні за виконання запланованих заходів. Відмітки про виконання запланованих заходів проставляються в планах робіт по всім пунктам із зазначенням номеру номенклатурної справи та дати виконання.

Станом на 01.01.2023 канцелярії судів працюють щоденно протягом робочого часу суду та забезпечують прийняття та реєстрацію документів, що подаються до судів, але з урахуванням

Періодично, при наявності технічної можливості, у поточному році, з метою підбиття підсумків роботи судів, координації та підвищення ефективності діяльності апарату суду, проводилися оперативні наради за участю керівництва судів, начальників структурних підрозділів та їх заступників.

Всі документи, що надходять до суду, реєструються в КП «Д-3», КП «Діловодство спеціалізованого суду». Реєстрація вхідної кореспонденції, заповнення ОСК по всім категоріям справ, розподіл справ між суддями здійснюється в судах відповідно до вимог Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України 26.11.2010 № 30 (у редакції рішення Ради суддів України від 02 квітня 2015 року № 25).

Первинний облік, заповнення ОСК, складання статистичної звітності про стан здійснення правосуддя в судах здійснюється працівниками апаратів судів, відповідно до посадових обов'язків та на підставі наказів керівників апаратів судів.

Керівництвом апарату суду постійно проводяться перевірки щодо повноти та своєчасності заповнення ОСК в автоматизованій системі документообігу суду. За результатами перевірок складаються відповідні довідки та акти, які обговорюються на оперативних нарадах. У разі виявлення недоліків приймаються заходи щодо їх усунення та недопущення в подальшій роботі.

З метою повноцінного запровадження підсистеми «Електронний суд» та забезпечення його нормальної роботи в судах.

Статистичні звіти про роботу судів за 2021 рік були складені місцевими загальними судами міста Харкова та Харківської області в автоматичному режимі за допомогою КП «Д - 3». До територіального управління звіти були подані судами своєчасно. Зведені статистичні звіти були подані територіальним управлінням у терміни, визначені наказами Державної судової адміністрації України.

Квартальні статистичні звіти за формою № 1-мзс «Звіт загальних місцевих судів про розгляд судових справ», № 10 «Звіт про справляння, звільнення від сплати та повернення судового збору в місцевих та апеляційних судах» склалися судами в автоматичному режимі за допомогою КП «Д – 3» та подавалися до територіального управління своєчасно.

З метою нормативного забезпечення функціонування й удосконалення обліково-статистичної роботи, діловодства та організації роботи з питань судової статистики у місцевих судах міста Харкова та Харківської області, відділом постійно надаються методичні рекомендації щодо порядку складання статистичних звітів, вирішуються питання, які виникають при побудові звітів. Для вирішення проблемних питань залучаються представники РСП у Харківській області ДП «ІСС».

Місцевим загальним судам міста Харкова та Харківської області спеціалістами відділу було зроблено нагадування щодо подання річної звітності на підставі наказу Державної судової адміністрації України від 23.06.2018 № 325 (в редакції наказу від 20.08.2019 № 828 зі змінами).

На виконання зазначеного наказу спеціалістами відділу будуть прийматись звіти за формами № 1-а «Звіт судів першої інстанції про розгляд справ у порядку адміністративного судочинства», № 1-п «Звіт судів першої інстанції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення», № 1-к «Звіт судів першої інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження», № 1-ц «Звіт судів першої інстанції про розгляд справ у порядку цивільного судочинства, № 6, 7, 8 «Звіт судів першої інстанції на основі сформованих статистичних карток на осіб, щодо яких розглянуто кримінальне провадження», № 1-лт «Звіт судів про стан розгляду справ про злочини щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» в терміни, передбачені наказом Державної судової адміністрації України.

Статистичні картки на особу, стосовно якої розглянуто кримінальні провадження заповнюються судами відповідно до вимог Інструкції щодо формування картки на особу, стосовно якої судом розглянуто матеріали кримінального провадження, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України 05.12.2013 № 169. Заповнення карток в КП «Д-3» здійснюється працівниками апарату суду, відповідальними за зазначену ділянку роботи суду.

Відповідно до вимог п. 4.2 вищезазначеної Інструкції судами щоквартально до територіального управління направляється інформація про кількість сформованих карток.

Всі статистичні звіти в судах формуються на підставі даних, внесених в КП «Д-3» автоматично.

Слід зазначити, що робота в КП «Д – 3» в судах міста Харкова та Харківської області знаходиться на належному рівні. В кожному суді визначені відповідальні особи за заповнення карток первинного обліку та особи, відповідальні за складання статистичних звітів.

З огляду на викладене вище, з урахуванням умов воєнного стану, можна зробити висновок, що протягом 2022 року, суди здійснювали свою обліково-статистичну роботу, забезпечуючи безпеку учасників судових процесів, відвідувачів суду, працівників суду, на належному рівні і відповідно до нормативно-правових документів, які регулюють питання діловодства та судової статистики і узагальнення судової практики.

Для покращення організації обліково-статистичної діяльності в майбутньому, судами постійно ведеться активна робота щодо аналізу і доопрацювання нормативно-правових актів, що стосуються впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, а також цифровізації процесу взаємодії громадян із судами.

За результати проведеного узагальнення необхідно зазначити, що стан обліково-статистичної роботи в територіальному управлінні та місцевих судах міста Харкова та Харківської області знаходиться на належному рівні. Разом з тим, з метою покращення стану обліково-статистичної роботи у місцевих судах та недопущення помилок у звітності судів, вважаємо за доцільне рекомендувати:

Керівникам апаратів місцевих судів міста Харкова та Харківської області:

- забезпечити контроль за своєчасним виконанням наказів та доручень Державної судової адміністрації України, територіального управління Державної судової адміністрації України у Харківській області;

- посилити особистий контроль за веденням судової статистики у суді, звернути увагу на достовірність показників звітності про стан здійснення правосуддя;

- встановити контроль щодо повноти заповнення обліково-статистичних карток на справи всіх категорій при передачі справ до канцелярій суду;

- посилити контроль за веденням обліково-статистичної роботи, приділяючи особливу увагу первинній реєстрації та обліку справ і матеріалів, які надійшли до суду, заповненню документів первинного обліку, вчасності здачі секретарями судових засідань справ до канцелярії суду. Раз у квартал запровадити (у разі проведення - продовжити) проведення перевірок на предмет відповідності даних обліково-статистичних карток матеріалам справи;

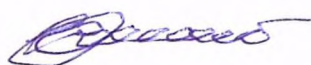
- вживати заходів щодо недопущення порушень виконавської дисципліни;

- проводити навчання з працівниками апарату суду;

- підтримувати у контрольному стані всі інструктивні та методичні матеріали щодо обліково-статистичної роботи; детально опрацьовувати усі функції автоматизованої системи документообігу суду – у разі виявлення помилок чи невідповідностей, направляти їх до територіального управління для узагальнення, по технічним питанням – невідкладно подавати заявки до центру технічної підтримки програми;

- після кожного звітного періоду аналізувати дані стану здійснення правосуддя та стан обліково-статистичної роботи, з висвітленням своїх пропозицій щодо покращення організації даної ділянки роботи у суді.

Начальник

Володимир ОСТАПЕНКО

Меренцева,
0572-732-47-12